

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

Срећни Нова година и Божић

24

БЕОГРАД – 2022

ПРИРУЧНИК ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈУ

У складу са Законом о електронском фактурисању, Законом о ПДВ и Законом о фискализацији

Почев од прве фазе примене Закона о електронском фактурисању, од 1. маја 2022. године, у трансакцијама између субјеката приватног сектора и субјеката јавног сектора, као и у трансакцијама између субјеката јавног сектора, а додатно почев од друге фазе од 1. јула 2022. године, од када је обавезан пријем електронских фактура од стране субјеката приватног сектора од добављача из јавног сектора јавио се велики број спорних питања, дилема и практичних проблема у вези са еФактурама.

За првих седам месеци примене Закона о електронском фактурисању прописи о електронском фактурисању су претрпели једну измену и допуну Закона и подзаконских прописа. Међутим, сам систем еФактура се мењао, исправљао и допуњавао 9 пута.

Очекује се да ће почев од треће, финалне фазе примене Закона о електронском фактурисању која почиње 1. јануара 2023. године, када је обавезно издавање електронских фактура преко система еФактура у свим трансакцијама између субјеката приватног сектора, а такође за субјекте приватног сектора и електронско евидентирање обрачуна ПДВ преко СЕФ број питања и недоумица достићи своју кулминацију. Горућа тема у предстојећој 2023. години биће еФактуре.

Закон о фискализацији је, такође, од 1. маја 2022. године донео значајне измене у вези са издавањем фискалних и авансних рачуна и проширио круг обвезника фискализације. Највише дилема од почетка примене новог модела еФискализације је било у вези са питањем када фискални рачун представља ПДВ рачун а када не, затим да ли фискални рачун Промет – Рефундација може или мора да се изда да се не би обвезник дупло задуживао за ПДВ у промету повезаном са корпоративним картицама и са субјектима јавног сектора, који су услови за признавање права на претходни ПДВ по примљеним фискалним рачунима и фактурама издатим на основу фискалних рачуна итд.

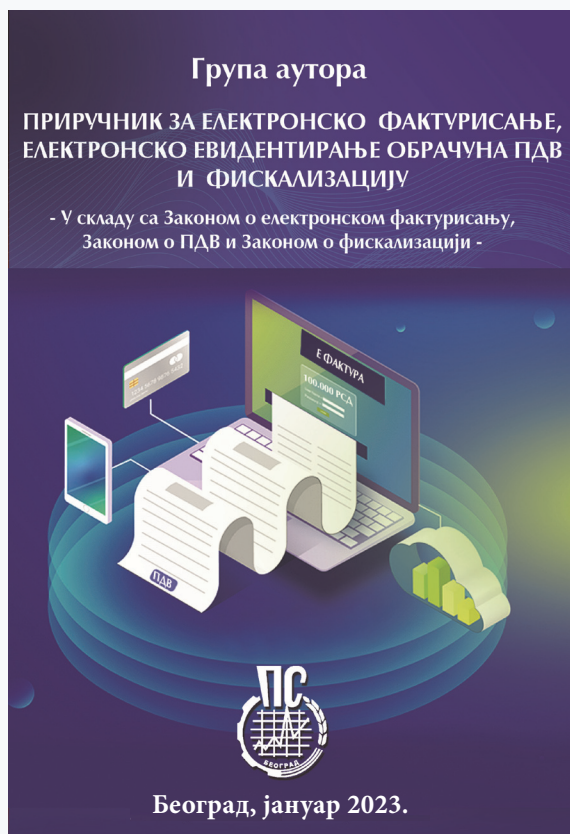
До краја ове године биће усвојене нове значајне и обимне измене и допуне Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији, Закона о ПДВ, Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама и других пратећих прописа које ће се највећим делом примењивати од 1. јануара 2023. године.

Услед наведених околности, Привредни саветник је одлучио да сва своја досадашња искуства у примени Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији и њихово уклапање у правила прописа о ПДВ, стечена кроз писање стручних текстова у часопису, свакодневне консултантске услуге са претплатницима, као и кроз већи одржаних семинара, синтетизује на једном месту и изда засебно издање у форми приручника.

Овај Приручник садржи детаљна, свеобухватна и на великом броју реалних примера из праксе приказана објашњења у вези са применом прописа који су предмет ове публикације.

Цена Приручника износи 11.000 динара, са ПДВ.

Сваки купац књиге стиче право да бесплатно присуствује вебинару који ћемо у вези са овом темом одржати по објављивању ове публикације, тј. у јануару 2023. године.

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Негованић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић, др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански факс 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел.: 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Нови Правилник о поступку, начину, роковима, садржају и облику пријаве којом порески обвезник пријављује пословни простор и пословне просторије у којима складишти, односно смешта добра, као и простор и просторије у којима обавља делатност – Тијана Павловић	3
Каматне стопе за које је министар финансија прописао да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2022. годину – Горан Лазовић	8
Чланарина Привредној комори Србије у 2023. години – Данијела Крајић Дамјановић	11

ЗАРАДЕ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ

Новине у обрачуну зарада запослених од 1. јануара 2023. године – Весна Боровић	15
Исплата минималне зараде почев од 1. јануара 2023. године – Весна Боровић	21
Исплата зарада квалификованим новозапосленим лицима почев од 1. јануара 2023. године – Весна Боровић	24
Нова правила обрачуна од 1. јануара 2023. године за приходе физичких лица по основу уговора ван радног односа и доприноса за осниваче – Весна Боровић	29
Нова правила обрачуна личне зараде, доприноса код предузетника који плаћају обавезе на опорезиву добит и предузетника паушалаца почев од 1. јануара 2023. године – Весна Боровић	35
Потврда физичким лицима о висини прихода и плаћеном порезу по одбитку на Обрасцу ППП-ПО – Тијана Павловић	38

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Подела претходног ПДВ на крају 2022. године – др Ратомир Ћировић	43
Подсетник на одређене радње у примени прописа о ПДВ на крају 2022. године – др Петар Бабић	56

АКЦИЗА И ПРОПИСИ О ДУВАНУ

Повећање акцизе на цигарете од 1. јануара 2023. године и обавеза пописа залиха акцизних производа на дан 31. децембра 2022. године – др Ратомир Ћировић	61
Годишње и квартално извештавање према прописима о дувану – Весна Боровић	65

СПОЉНОТРГОВИНСКО И ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

Питања и одговори са вебинара: Послови реекспорта и извештавање о кредитним пословима са иностранством по основу ненаплаћеног извоза и ненаплаћеног увоза – Тијана Павловић и Андрија Јовичић	70
---	----

1. Страна роба која није стављена у слободан промет у Републици Србији ван Аутономне покрајине Косово и Метохија (АПКМ) може се реекспортирати на територију АПКМ	70
2. За робу која се у поступку реекспорта упућује на територију АПКМ ослобођење ПДВ може да се оствари ако су испуњени прописани услови који се односе на отпремање добара на територију АПКМ	70
3. У случају реекспорта када роба не улази на царинску територију Републике Србије приликом наплате те робе, као и приликом плаћања, користи се шифра 312	71
4. И у случају реекспорта када роба не улази на територију Републике Србије, надлежни органи располажу доказима о реализацији тих послова	72
5. Народна банка Србије прихвата извештаје о кредитним пословима са иностранством из члана 4. Закона о девизном пословању када је потраживање престало одлуком о отпису потраживања	72
6. И у случају када се Народна банка Србије уредно извештава о кредитним пословима из члана 4. Закона о девизном пословању, Народна банка Србије има право да захтева достављање додатне документације по овим пословима	73
7. Приликом извештавања Народне банке Србије о кредитним пословима са иностранством из члана 4. Закона о девизном пословању са посебном пажњом треба попуњавати колоне прописаних образаца који се односе на напомене за сваки од кредитних послова	74
8. Одобравање финансијских кредита између резидената и нерезидената	74
9. Аванс примљен од једног нерезидента, а извоз робе извршен другом нерезиденту	76
10. Пребијање по основу реализованог спољнотрговинског посла	77
11. Додатно фактурисање трошкова превоза приликом извоза купцу у иностранство условљено је применом паритета INCOTERMS	78
12. Измена царинског поступка	78

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Повраћај неутрошених буџетских средстава Републике Србије у 2022. години – др Ратомир Ћировић	79
---	----

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Иван Антић и Снежана Антић	82
1. Донета је Уредба о изменама и допунама Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја (маркетиншке услуге и пијачни продавци)	82
2. Ограничење повећања пореске основице, највише до 10 одсто годишње за паушално опорезоване предузетнике продужено је до краја 2023. године	83
3. Извршено је годишње усклађивање динарских износи пореза на употребу, држање и ношење добара	83

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	84
ПДВ	84
Доприноси за обавезно социјално осигурање	87
Порези на имовину	88
Порески поступак и пореска администрација	91
Накнаде за коришћење јавних добара	95
Рачуноводство	100
Обједињена мишљења	104

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу јануару 2023. године – Весна Боровић	110
--	-----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	115
---------------------------------	-----

СIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: //www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

НОВИ ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ, НАЧИНУ, РОКОВИМА, САДРЖАЈУ И ОБЛИКУ ПРИЈАВЕ КОЈОМ ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК ПРИЈАВЉУЈЕ ПОСЛОВНИ ПРОСТОР И ПОСЛОВНЕ ПРОСТОРИЈЕ У КОЈИМА СКЛАДИШТИ, ОДНОСНО СМЕШТА ДОБРА, КАО И ПРОСТОР И ПРОСТОРИЈЕ У КОЈИМА ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ

У складу са чланом 25. став 1. тачка 1) Закона о пореском поступку и пореској администрацији (у даљем тексту: ЗПППА), прописано је да порески обвезници почев од 27. августа 2018. године достављају податке о:

1) свим пословним просторијама у којима складиште, односно у којима смештају добра – осим ако су у складу са ЗПППА и другим прописима, ти подаци већ достављени Пореској управи;

2) просторијама у којима обављају регистровану делатност – осим ако су у складу са ЗПППА и другим прописима, ти подаци већ достављени Пореској управи;

3) све касније измене ових података.

На основу члана 25. став 3. ЗПППА, Министар финансија доноси *Правилник о поступку, начину, роковима, садржају и облику пријаве којом порески обвезник пријављује пословни простор и пословне просторије у којима складишти, односно смешта добра, као и простор и просторије у којима обавља делатност*, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 139/22, који ступа на снагу 24. децембра 2022. године, а примењује се почев од 24. јануара 2023. године.

Евиденциона пријава уместо на Обрасцу ПЕП-ИПЈ¹ – *Евиденција издвојених пословних јединица привредних субјеката и складишта*, подносиће се на Обрасцу ЕП ИПП – *Пријава за евидентирање пословног простора и пословних просторија у којима се складиште, односно смештају добра, као и простора и просторија у којима порески обвезник обавља делатност*, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Порески обвезник који је пријавио податке о пословним просторијама у којима складишти, односно смешта добра, као и податке о просторијама у којима обавља регистровану делатност², нема обавезу да податке о тим просторијама поново пријављује у складу са одредбама овог правилника.

1. Ко има обавезу да поднесе евиденциону пријаву на Обрасцу ЕП ИПП?

Иако то није посебно прецизирано чланом 25. став 1. тачка 1) ЗПППА, сматрамо да се ова обавеза односи на све пореске обвезнике у складу са ЗПППА (правна лица, друга правна лица, задруге, предузетници, односно физичка лица која обављају делатност, ограници страних правних лица и др.), који нису пријавили податке о пословним просторијама у којима складиште, односно смештају добра, као и податке о просторијама у којима обављају делатност, на Обрасцу ПЕП-ИПЈ, дужни су да поднесу евиденциону пријаву на Обрасцу ЕП ИПП – *Пријава за евидентирање пословног простора и пословних просторија у којима се складиште, односно смештају добра, као и простора и просторија у којима порески обвезник обавља делатност*, у року од пет дана од дана почетка примене овог правилника, најкасније до 29. јануара 2023. године.

Ова обавеза односи се и на пореског обвезника који је пријавио непотпуне или нетачне податке прописане овим правилником, а почео је да користи пословни простор, односно пословне просторије у којима складишти, односно смешта добра, као и просторе и просторије у којима обавља делатност.

¹ О обавези пријављивања складишног и пословног простора Пореској управи, на Обрасцу ПЕП-ИПЈ, писали смо у „Привредном саветнику“, бр.16/18.

² Који су већ пријављени на Обрасцу ПЕП-ИПЈ.

КАМАТНЕ СТОПЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ МИНИСТАР ФИНАНСИЈА ПРОПИСАО ДА СУ У СКЛАДУ СА ПРИНЦИПОМ „ВАН ДОХВАТА РУКЕ“ ЗА 2022. ГОДИНУ

У „Службеном гласнику РС“, бр. 139/2022 од 16.12.2022. године објављен је Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2022. годину (у наставку: Правилник). Овај правилник ступа на снагу **24. децембра 2022. године, а примењује се на обрачун расхода и**

прихода по основу кредита и зајмова између повезаних лица (у смислу члана 59. Закона о порезу на добит правних лица, односно члана 36. Закона о порезу на доходак грађана) за 2022. годину.

У следећој табели дат је преглед каматних стопа из Правилника.

	2022. год.	2021. год.	2020. год.
ЗА ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ (СЕМ БАНАКА И ДАВАЛАЦА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА)			
Краткорочни кредити у RSD	3,12%	3,69%	4,71%
Дугорочни кредити у RSD	3,39%	3,90%	5,55%
Краткорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	2,25%	2,32%	2,64%
Дугорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	2,73%	2,83%	2,87%
Краткорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	6,94%	није објављена	7,84%
Дугорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	није објављена	6,86%	7,52%
Краткорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	1,85%	1,57%	4,83%
Дугорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	3,54%	4,01%	4,05%
ЗА БАНКЕ И ДАВАОЦЕ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА			
Краткорочни кредити у RSD	0,50%	0,67%	1,92%
Дугорочни кредити у RSD	2,86%	3,79%	2,71%
Кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	2,75%	2,83%	3,11%
Кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	3,91%	3,94%	3,87%
Кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	2,61%	2,61%	2,54%
Кредити у SEK и динарски кредити индексирани у SEK	3,96%	3,96%	3,92%
Кредити у GBP и динарски кредити индексирани у GBP	1,88%	1,88%	1,88%
Кредити у RUB и динарски кредити индексирани у RUB	2,31%	2,56%	3,23%

ЧЛАНАРИНА ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ СРБИЈЕ У 2023. ГОДИНИ

Скупштина Привредне коморе Србије донела је на четвртој седници одржаној 9. децембра 2022. године Одлуку о висини, начину и роковима плаћања јединствене чланарине и финансирању Привредне коморе Србије у 2023. години (у даљем тексту: Одлука) која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 139 од 9. децембра 2022. године. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењује се од 1. јануара 2023. године.

Одлуком се утврђују висина, начин и рокови плаћања јединствене чланарине (у даљем тексту: чланарина) и финансирање Привредне коморе Србије (у даљем тексту: Комора) у 2023. години.

Начин утврђивања чланарине и фиксни део чланарине **остао је исти** као и претходне године. Једина разлика огледа се у **укидању** обавезе плаћања чланарине од стране **огранака страних правних лица**.

У наставку детаљно објашњавамо на кога се обавеза плаћања чланарине односи, који су рокови плаћања и на кога се обавеза плаћања чланарине не односи.

1. Чланство у Комори

Према одредбама члана 10. Закона о привредним коморама („Службени гласник РС“, бр. 112/15) и члана 3. Одлуке, чланови Коморе су **сви привредни субјекти** који обављају регистровану пословну делатност на територији Републике Србије.

Привредни субјекти који су **правна лица постају чланови** Коморе уписом у Регистар привредних субјеката, у складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/11, ... и 105/21). Другим речима, привредна друштва и остала правна лица (друштва за осигурање, банке, јавна предузећа и др.) постају чланови Коморе на основу уписа у Регистар привредних субјеката, па

се може закључити да је на основу одредаба Закона о привредним коморама за њих **чланство обавезно**.

Привредни субјекти који су физичка лица (**предузетници**) су чланови Коморе **преко општих удружења предузетника**. Општа удружења предузетника су колективни чланови Коморе. Предузетници, по нашем мишљењу, не постају чланови чином регистрације у Агенцији за привредне регистре, већ учлањењем преко општих удружења предузетника. Из одредаба чл. 36. до 40. Закона о привредним коморама може се закључити да је чланство предузетника у општим удружењима предузетника **добровољно**, а не обавезно. Предузетници који нису чланови Коморе нису дужни да плаћају чланарину.

Задруге су **колективни** чланови Коморе преко задружних савеза.

Колективни чланови Коморе могу бити удружења и друштва, организације које обављају делатност у областима здравствене, социјалне, борацке, односно инвалидске заштите, друштвене бриге о деци и другим областима, као што су социјална сигурност, образовање, наука, култура, физичка култура, као и организације које својом делатношћу унапређују рад и пословање привредних субјеката или су у областима које су утврђене законом.

Колективни чланови Коморе могу бити и уговорне привредне коморе.

Чланови Коморе, који имају седиште, односно који обављају делатност на територији аутономних покрајина, у складу са овим законом, **истовремено су и чланови привредних комора аутономних покрајина**. Средства за рад привредних комора аутономних покрајина обезбеђују се из **јединствене чланарине** (коју прикупља Привредна комора Србије) и из других извора, тако да се **чланарина привредним коморама аутономних покрајина не плаћа, већ само Привредној комори Србије**.

НОВИНЕ У ОБРАЧУНУ ЗАРАДА ЗАПОСЛЕНИХ ОД 1. ЈАНУАРА 2023. ГОДИНЕ

Од 1. јануара 2023. године, новине у обрачуну зарада запослених су следеће:

– допринос за ПИО на терет послодавца плаћа се применом стопе од 10% на прописану основицу и то за све исплате почев од 1. јануара 2023. године, независно од тога за који период се исплаћује зарада (уместо по стопи од 11% која се примењивала приликом исплата зарада закључно са 31.12.2022. године);

– висина минималне зараде износи 230 динара по радном часу, без пореза и доприноса (нето), објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 105/22 и примењује се за све исплате зарада у 2023. години, почев од 1. јануара 2023. године, без обзира на то за који месец се зарада исплаћује;

– нова најнижа месечна основица за обрачун социјалних доприноса износи 35.025 динара, док највиша месечна основица износи 500.360 динара и

примењују се за све исплате почев од 1. јануара 2023. године, независно од тога за који месец се исплаћује зарада (основице ће бити објављене у „Службеном гласнику РС“);

– нови неопорезиви износ код утврђивања пореза на зараде од 21.712 динара (уместо неопорезивог износа од 19.300 динара који се примењује за исплате зарада закључно са 31.12.2022. године).

Приликом исплата зараде за јануар 2023. године, као и за заостале зараде из 2022, 2021, 2020, 2019. и 2018. године, почев од 1. јануара 2023. године примењује се ново пореско умањење у износу од 21.712 динара (за лице које ради са пуним радним временом). Са друге стране, за исплате заосталих зарада из 2017. године и ранијих година, уколико се исплаћују у 2023. години, примењује се пореско умањење од 11.790 динара.

Зараде запослених лица		
Неопорезиви износ приликом обрачуна пореза на зараде	Исплате закључно са 31.12.2022.	Исплате од 1.01.2023.
зараде из 2023. године	19.300	21.712
заостале зараде из 2022, 2021, 2020, 2019. и 2018. године		
заостале зараде из 2017. и ранијих година	11.790	

Зараде запослених лица		
Опис	Исплате закључно са 31.12.2022.	Исплате од 1.01.2023. без обзира на који период се односе
Најнижа месечна основица доприноса	30.880	35.025
Највиша месечна основица доприноса	441.140	500.360
Минимална цена рада	201,22	230,00
Стопа доприноса за ПИО на терет послодавца	11%	10%

ИСПЛАТА МИНИМАЛНЕ ЗАРАДЕ ПОЧЕВ ОД 1. ЈАНУАРА 2023. ГОДИНЕ

Минимална зарада за 2023. годину утврђена је у износу од 230 динара динара по радном часу без пореза и доприноса (нето) за све исплате зарада у 2023. години, почев од 1 јануара 2023. године, без обзира на то за који месец се зарада исплаћује. Одлука о висини минималне цене рада за период јануар – децембар 2023. године објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 105/22.

Минимална зарада уређена је чл. 111. до 113. Закона о раду. У складу са чланом 112. Закона о раду, минимална цена рада утврђује се по радном часу без пореза и доприноса, за календарску годину, најкасније до 15. септембра текуће године, а примењује се од 1. јануара наредне године. Минимална цена рада не може да се утврди у износу нижем од минималне цене рада утврђене за претходну годину.

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Минимална зарада утврђује се на основу прописане минималне цене рада, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се исплаћују из зараде.

Општим актом послодавца, односно уговором о раду утврђују се **разлози за доношење одлуке о исплати минималне зараде.**

Ставом 4. члана 111. Закона о раду прописана је обавеза послодавца да **по истеку рока од шест месеци од доношења одлуке о увођењу минималне зараде** обавести репрезентативни синдикат о разлозима за наставак исплате минималне зараде.

Послодавац је дужан да исплати минималну зараду запосленом у висини која се одређује на основу

одлуке о минималној цени рада која важи за месец у којем се врши исплата.

Послодавци који не исплате децембарску минималну зараду до краја 2022. године, дужни су да приликом исплате децембарске минималне зараде коју врше почев од 1. јануара 2023. године, примењују нови износ минималне цене рада од 230 динара нето по радном сату.

Укалкулисавање децембарске минималне зараде која се исплаћује у јануару 2023. године, врши се уз примену новог неопорезивог износа од 21.712 динара и нове стопе доприноса за ПИО на терет послодавца од 10%.¹

Минимална зарада утврђена је по радном часу (у нето износу) и **увећава се за порез на доходак грађана из зараде и доприносе из зараде** и то чини основну бруто минималну зараду (ОБМЗ) за стандардни учинак и време проведено на раду.

У случају да запослени не ради пуно радно време, односно да не остварује стандардни учинак предвиђен нормативима прописаним општим актом послодавца, исплаћује му се остварена зарада која може да буде нижа од утврђене минималне зараде.

Дакле, **ако запослени за одређени месец није остварио пун фонд часова рада, односно није остварио стандардни учинак, минимална зарада може да се утврди и исплати у нижем износу од минималне зараде.**

¹ Стопа доприноса за ПИО на терет запосленог остала је непромењена и износи 14%.

ИСПЛАТА ЗАРАДА КВАЛИФИКОВАНИМ НОВОЗАПОСЛЕНИМ ЛИЦИМА ПОЧЕВ ОД 1. ЈАНУАРА 2023. ГОДИНЕ

Према одредбама члана 21ж став 1. Закона о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: ЗПДГ) и члана 45ђ став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: ЗДОСО), послодавац који заснује радни однос са лицем које се може сматрати квалификованим новозапосленим (у даљем тексту: квалификовано новозапослено лице), ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза и доприноса за ПИО из зараде квалификованог новозапосленог лица, за **зараду исплаћену закључно са 31. децембром 2022. године.**

Изузетно од наведеног, према одредбама члана 21ж став 3. ЗПДГ и члана 45ђ став 3. ЗДОСО, послодавац који је **на дан 31. децембра 2020. године имао највише 30 запослених** и који у било којем тренутку у периоду трајања олакшице закључио са квалификованим новозапосленим лицем уговор о раду и који је то лице пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза и доприноса за ПИО из зараде квалификованог новозапосленог лица, за **зараду исплаћену закључно са 31. децембром 2025. године.**

Подсећамо на то да олакшицу из члана 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО, може да оствари послодавац уколико заснивањем радног односа са квалификованим новозапосленим лицем **повећа број запослених код послодавца у односу на 31. децембар 2019. године.**

Овај услов је прописан како за послодавце који су користили олакшицу до краја 2022. године, тако и за послодавце који на дан 31. децембар 2020. године имају највише 30 запослених, а који испуњавају услове да користе олакшицу до краја 2025. године.

Право на олакшицу могу да остваре и послодавци који су започели обављање делатности после 31. децембра 2019. године.

Такође, право на коришћење олакшице уз испуњење прописаних услова до краја 2025. године, може да оствари и послодавац који је започео обављање делатности после 31. децембра 2021. године, уколико у периоду коришћења ослобођења нема повезана правна лица у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, а уколико у било којем моменту у том периоду буде имао повезана лица, почев од тог момента за наредни период губи право на пореско ослобођење.

1. Послодавци који имају право на коришћење олакшице за квалификована новозапослена лица у 2023. години

Почев од 1. јануара 2023. године, право на олакшицу за запошљавање квалификованих новозапослених лица из члана 21ж ЗПДГ и члана 45ђ ЗДОСО, могу користити само послодавци који су **на дан 31. децембар 2020. године, имали највише 30 запослених.**¹ Као број запослених на дан 31. децембар 2020. године релевантан је број запослених који су на тај дан били пријављени као запослена лица у евиденцији ЦРОСО.

Ови послодавци, под прописаним условима олакшицу могу користити за зараде исплаћене квалификованим новозапосленим лицима, **закључно са 31. децембром 2025. године.**

Ови послодавци сада могу да имају и више од 30 запослених и да користе ову олакшицу. Са друге стране, уколико сада имају мање од 30 запослених, али су на дан 31. децембар 2020. имали више, немају право да наставе да користе подстицај.

Уколико је услов у погледу броја запослених на дан 31. децембар 2020. године испуњен (послодавац је на овај датум имао највише 30 запослених), послодавци који већ користе право на олакшицу за квалификована новозапослена лица, могу наставити да је користе до краја 2025. године, како за квалификована новозапослена лица која већ имају у радном односу, тако и за квалификована новозапослена лица са којима ће заснивати радни однос почев од 1. јануара 2023. године.

Подсећамо, ова лица задржавају једном стечени статус квалификованог новозапосленог лица за све време трајања права на олакшицу и евентуална промена послодавца у току трајања олакшице није значајна за њихов статус квалификованог новозапосленог који су иницијално стекла заснивањем радног односа у складу са чланом 21ж ЗПДГ, односно 45ђ ЗДОСО, о чему је дато тумачење МФИН, бр. 011-00-59/2020-04 од 11.02.2020, које смо објавили у ПС 7/20, на стр. 99.

¹ Реч је о послодавцу који је на прописани датум имао мање од 30 или тачно 30 запослених.

НОВА ПРАВИЛА ОБРАЧУНА ОД 1. ЈАНУАРА 2023. ГОДИНЕ ЗА ПРИХОДЕ ФИЗИЧКИХ ЛИЦА ПО ОСНОВУ УГОВОРА ВАН РАДНОГ ОДНОСА И ДОПРИНОСА ЗА ОСНИВАЧЕ

У складу са усвојеним изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 138/22, у наставку: ЗДОСО), стопа доприноса за ПИО почев од **1. јануара 2023. године** смањена је за 1 процентни поен, па се **допринос за ПИО плаћа по јединственој стопи од 24%**, уместо досадашњих 25%. О овој теми детаљније смо писали у ПС 21/22.

На овај начин, од 1. јануара 2023. године укупна стопа доприноса уместо 36,05%, износи 35,05% када постоји обавеза обрачуна сва три доприноса за обавезно социјално осигурање.

Ова промена у висини прописане стопе доприноса за ПИО утиче на **износ**:

- обавезе за доприносе који се плаћају по основу уговора (**уговор о делу, ауторских уговора, допунског рада, уговора о правима и обавезама директора и др.**);
- обавезе за доприносе који се плаћају по основу уговора **о привременим и повременим пословима**;
- обавезе за доприносе код **оснивача, односно чланова привредног друштва који су радно ангажовани** без заснивања радног односа у свом друштву;
- обавезе доприноса на приходе **сезонских радника**.

На основу податка о просечној заради у Републици Србији за период **октобар 2021 – септембар 2022. године која износи 100.072 динара, утврђене су нова најнижа** месечна основица доприноса у износу од **35.025** динара ($100.072 \times 35\%$), односно нова **највиша месечна основица доприноса** у износу од **500.360** динара (100.228×5), које се примењују почев од 1. јануара 2023. године. Овај податак објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 130/22, а нове месечне основице за плаћање доприноса биће објављене у „Службеном гласнику РС“.

1. Приходи физичких лица ван радног односа – нови коефицијенти за прерачун са нето на бруто од 1. јануара 2023. године

Смањење стопе доприноса за ПИО са 25% на 24% од 1. јануара 2023. године има за последицу смањење обавезе која се по овом основу плаћа приликом исплате различитих врста уговорених накнада физичким лицима, а за које је прописана обавеза плаћања доприноса за ПИО (нпр., уговор о делу, уговор о ауторству, уговор о допунском раду, уговор о правима и обавезама директора и др.).

Уколико је приход физичког лица који подлеже обавези обрачуна и плаћања доприноса за ПИО по неком од ових уговора резултат извршеног рада закључно са 31.12.2022. године, при чему се његова исплата врши почев од 1. јануара 2023. године, приликом исплате у 2023. години допринос за ПИО обрачунава се применом стопе од 24%, а не 25%.

Другим речима, приликом исплате прихода по наведеним уговорима **почев од 1. јануара 2023. године, обрачун и плаћање доприноса за ПИО у моменту исплате врши се применом стопе од 24%**, независно од тога да ли је уговор закључен пре 1. јануара 2023. године, односно независно од тога када је физичко лице обавило посао по основу којег је ангажовано, пре или после тог датума.

За приходе који подлежу обавези обрачуна доприноса за ПИО и који су **уговорени од раније, односно пре 1. јануара 2023. године у бруто износу**, а који се исплаћују и у току 2023. године, прописано смањење стопе доприноса за ПИО резултираће смањењем обавезе за ПИО уз истовремено повећање нето износа накнаде која се исплаћује физичком лицу, тако да ће укупно исплаћени износ, посматрано из угла исплатиоца, остати непромењен. Наиме, биће измењена

НОВА ПРАВИЛА ОБРАЧУНА ЛИЧНЕ ЗАРАДЕ, ДОПРИНОСА КОД ПРЕДУЗЕТНИКА КОЈИ ПЛАЋАЈУ ОБАВЕЗЕ НА ОПОРЕЗИВУ ДОБИТ И ПРЕДУЗЕТНИКА ПАУШАЛАЦА ПОЧЕВ ОД 1. ЈАНУАРА 2023. ГОДИНЕ

У складу са усвојеним изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 138/22 – у даљем тексту: ЗДОСО), стопа доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање (у наставку: ПИО) почев од **1. јануара 2023. године** смањена је за 1 процентни поен, па се допринос за ПИО плаћа по јединственој стопи од **24%**, уместо досадашњих 25%.

На овај начин, од 1. јануара 2023. године **укупна (збирна) стопа доприноса уместо 36,05%, износи 35,05%** када постоји обавеза обрачуна сва три доприноса за обавезно социјално осигурање.

Ова промена у висини прописане стопе доприноса за ПИО утиче на **износ**:

- доприноса приликом исплате **личне зараде за предузетнике** који су се определили за исплату личне зараде;

- доприноса код **предузетника** који плаћају обавезе **на опорезиву добит**;

- обавезе за доприносе по решењу за **паушално опорезоване предузетнике**.

Прописане су **нова најнижа (35.025 динара) и нова највиша (500.360 динара) месечна основица доприноса**, као и **нов износ умањења за порез на зараде (21.712 динара)**, што утиче на **обрачун личне зараде предузетника** за исплате од 1. јануара 2023. године.

Месечна основица за обрачун доприноса за **предузетнике који плаћају обавезе на опорезиву добит почев од аконтације за јануар 2023. године**, која доспева за плаћање 17. фебруара 2023. године (15. и 16. фебруар је државни празник – Сретење), не може бити нижа од **новоутврђене најниже основице** за плаћање доприноса од 35.025 динара, нити виша од **новоутврђене највише основице** за плаћање доприноса од 500.360 динара.

1. Измењени обрачун личне зараде предузетника

За предузетнике који су се определили за исплату личне зараде у 2023. години, почев од 1. јануара 2023. године **јединствена стопа доприноса за ПИО смањена је са 25% на 24%**, што доводи до смањења износа доприноса приликом исплате личне зараде.

За све исплате личних зарада из 2023. године, почев од јануарске зараде, као и за заостале личне зараде из 2022, 2021, 2020, 2019. и 2018. године почев од 1. јануара 2023. године **умањење за порез на зараде износи 21.712 динара месечно**.

За све исплате личних зарада из 2022, 2021, 2020, 2019. и 2018. године које се исплаћују закључно са 31. децембром 2022. године, умањење за порез на зараде износи 19.300 динара месечно.

Одредбе о минималној заради **не примењују** се на личну зараду предузетника.

Подсећамо, опредељење за исплату личне зараде може се признати само предузетнику и предузетнику пољопривреднику, док предузетници друга лица и предузетници паушалци не могу исплаћивати личну зараду. Детаљније о обрачуну и исплати личне зараде предузетника писали смо у ПС, бр. 19 и 20/21, на стр. 207.

Лична зарада предузетника који није осигуран по другом основу

Нова најнижа месечна основица за обрачун социјалних доприноса **износи 35.025 динара, док највиша месечна основица износи 500.360 динара** и примењују се за све исплате почев од 1. јануара 2023. године, **независно од тога за који месец се исплаћује лична зарада**.

На месечну личну зараду предузетника (који је осигуран као предузетник и није осигуран по другом

ПОТВРДА ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА О ВИСИНИ ПРИХОДА И ПЛАЋЕНОМ ПОРЕЗУ ПО ОДБИТКУ НА ОБРАСЦУ ППП-ПО

Порески обвезник, односно порески платаци, дужан је да лицу за које је платио порез по одбитку изда потврду која садржи податке о плаћеном порезу по одбитку најкасније до 31. јануара године која следи години у којој је плаћен порез по одбитку, сагласно са чланом 41. став 11. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, . . . и 138/22, у даљем тексту: ЗПППА).

Другим речима, најкасније до 31. јануара 2023. године, сваки исплатилац прихода обавезан је да лицу за које је платио порез по одбитку изда Потврду о плаћеним порезима и доприносима по одбитку за 2022. годину.

Садржина потврде о плаћеном порезу по одбитку која се издаје на Обрасцу ППП-ПО – Потврда о плаћеним порезима и доприносима по одбитку за 20_ годину (у даљем тексту: Образац ППП-ПО), прописана је Правилником о пореској пријави за порез по одбитку („Службени гласник РС“, бр. 74/13, . . . и 132/21, у даљем тексту: Правилник).

Такође, чланом 106. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 138/22, у даљем тексту: ЗПДГ), прописано је да је исплатилац прихода на које се плаћа порез по одбитку (зараде, приходи од ауторских права, приходи од капитала... и остали приходи) дужан да обвезнику приликом сваке исплате, као и по истеку године изда обрачун са подацима о бруто приходу, трошковима, опорезивом приходу, олакшицама, плаћеним доприносима за социјално осигурање и плаћеном порезу.

У Образац ППП-ПО за 2022. годину уносе се подаци о исплаћеним приходима и плаћеном порезу по одбитку извршеним у периоду од 1.01.2022. године до 31.12.2022. године, без обзира на који се период исплата односи. Под порезом по одбитку подразумева се плаћени порез на доходак грађана и плаћени доприноси за обавезно социјално осигурање.

На пример, ако је у 2022. години исплаћена зарада за децембар 2021. године, у Образац ППП-ПО уносе се подаци о тој исплати. Уколико се зарада за децембар 2022. године исплаћује у јануару 2023. године, у Образац ППП-ПО за 2022. годину се не уносе подаци о тој исплати.

Издавање Обрасца ППП-ПО има за сврху да омогући физичком лицу – примаоцу прихода да располаже тачним подацима о оствареном приходу и плаћеним порезима и доприносима у одређеној години, што је посебно значајно за она физичка лица која остварују веће приходе и која су потенцијални обвезници годишњег пореза на доходак грађана.

1. Исказивање података у Обрасцу ППП-ПО за зараде квалификованих новозапослених лица

Једно од спорних питања које је решено доношењем мишљења МФИН бр. 011-00-90/2020-04 од 22.04.2021. године, тиче се начина исказивања података у потврди ППП-ПО о плаћеном порезу и доприносима по одбитку за квалификоване новозапослене за које је исплатилац користио олакшицу приликом плаћања пореза и доприноса за ПИО у складу са одредбама члана 21ж ЗПДГ и члана 45ђ Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 44/21 – у даљем тексту: ЗДОСО). Наведено мишљење објавили смо у „Привредном саветнику“, бр. 10/21 у рубрики Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа.

С обзиром на то да је олакшица код плаћања пореза и доприноса за ПИО за зараде квалификованих новозапослених лица пре свега намењена послодавцима, а не запосленима (запослени добија исту нето зараду, независно од процента ослобођења), поставило се питање на који начин је исправно исказати податке у потврди ППП-ПО о плаћеном порезу и доприноси-

ПОДЕЛА ПРЕТХОДНОГ ПДВ НА КРАЈУ 2022. ГОДИНЕ

1. Подела претходног пореза према економској припадности

Обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза и промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, ако за обављање тих промета користи набављена добра и услуге, дужан је да за сваки порески период у току године изврши поделу претходног пореза према економској припадности на део који има право и део који нема право да одбије од ПДВ који дугује.

Ако за поједина набављена добра или услуге не може да се изврши подела претходног пореза према економској припадности, примењују се правила која се односе на поделу применом процента сразмерног пореског одбитка.

Такође, у последњем пореском периоду календарске године, овај обвезник ПДВ врши исправку сразмерног пореског одбитка применом процента сразмерног пореског одбитка на износ претходног пореза из свих пореских периода у календарској години.

Утврђивање и исправка сразмерног пореског одбитка врши се у складу са:

- чланом 30. Закона о ПДВ, и
- чл. 143. до 148. Правилника о ПДВ.

Чланом 30. Закона о ПДВ прописано је да је обвезник који користи испоручена или увезена добра или прима услуге, за потребе своје делатности, да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза, као и за промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, **дужан да изврши поделу претходног пореза према економској припадности на део који има право и део који нема право да одбије од ПДВ који дугује.** У вези са поделом претходног пореза, МФИН дало је мишљење бр. 011-00-917/2020-04 од 22.12.2020. године, чији део гласи:

„... обвезник ПДВ који набавља добра и услуге за потребе обављања делатности у оквиру којих врши промет са правом на одбитак претходног пореза и промет без права на одбитак претходног пореза, поделу претходног пореза прво врши према економској припадности сврставањем набавки добара, односно услуга у три групе, на следећи начин:

1) по основу набавки добара, односно услуга које искључиво користи, односно које ће користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, укупан износ ПДВ има право да одбије као претходни порез;

2) по основу набавки добара, односно услуга које искључиво користи, односно које ће користити за промет без права на одбитак претходног пореза, укупан износ ПДВ нема право да одбије као претходни порез;

3) по основу набавки добара, односно услуга које користи, односно које ће користити и за промет са правом на одбитак претходног пореза и за промет без права на одбитак претходног пореза, износ ПДВ дужан је да подели према економској припадности на део који има и део који нема право да одбије као претходни порез, водећи рачуна да за сваку конкретну набавку добра, односно услуге примени критеријум на основу којег ће адекватно одредити економску припадност.“

Ако за поједино добро, односно услугу из тачке 3) овог мишљења обвезник ПДВ не може да изврши поделу претходног пореза према економској припадности, обвезник ПДВ врши поделу претходног пореза применом процента сразмерног пореског одбитка у складу са Законом и Правилником о ПДВ. На тај начин добија се износ ПДВ који обвезник ПДВ може да одбије као претходни порез, тј. сразмерни порески одбитак и износ ПДВ који обвезник ПДВ не може да одбије као претходни порез. С тим у вези, ПДВ по основу набавки добара, односно услуга које се у потпуности користе, односно које ће се користити за промет са правом на одбитак претходног пореза из

ПОДСЕТНИК НА ОДРЕЂЕНЕ РАДЊЕ У ПРИМЕНИ ПРОПИСА О ПДВ НА КРАЈУ 2022. ГОДИНЕ

1. Тромесечни порески обвезник може да поднесе захтев надлежном пореском органу за промену пореског периода у календарски месец, најкасније до 16. јануара 2023. године

Одредбом члана 48. став 5. Закона о ПДВ предвиђено да обвезник ПДВ чији је порески период календарско тромесечје (то је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара), може да поднесе надлежном пореском органу захтев за промену пореског периода у календарски месец, и то најкасније до 15. јануара текуће године.

Сагласно са овом одредбом, обвезници ПДВ који су у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године остварили укупан промет у износу мањем од 50.000.000 динара, ако имају интерес да то учине, могу да поднесу надлежном пореском органу захтев за промену пореског периода у календарски месец, и то најкасније до 16. јануара 2023. године (15. јануар 2023. године је недеља тј. нерадни дан, па се рок продужава на понедељак 16. јануар 2023. године).

Захтев за промену пореског периода подноси се електронски преко портала еПорези, попуњавањем пријаве „ПДВ регистар“.

Ознака врсте пријаве је „3“ Захтев за измену података у евиденцији ПДВ (ИЕПДВ). Затим се као основ за промену пореског периода бира опција 2 (члан 48. став 5. Закона о ПДВ).

Одобрени порески период по наведеном захтеву обвезнику траје најмање 12 месеци (члан 48. став 6. Закона о ПДВ).

То значи да у случају ако Пореска управа по поднетом захтеву до 16. јануара 2023. године, одобри тромесечном обвезнику промену пореског периода у календарски месец, тај период обвезнику траје у 2023. години. Уколико овај обвезник буде заинтересован да и у 2024. години буде месечни порески обвезник, моћи

ће да поднесе захтев Пореској управи до 15. јануара 2024. године за одобрење месечног пореског периода.

О поднетом захтеву Пореска управа самостално одлучује.

За подношење захтева за промену тромесечног пореског периода у месечни, по правилу, заинтересовани су обвезници који остварују већи износ права на претходни порез од износа ПДВ обавезе, а који одлучују да изврше повраћај ПДВ.

За промену пореског периода из тромесечног у месечни, заинтересована су грађевинска предузећа – извођачи радова, подизвођачи и сви други обвезници ПДВ, који у складу са одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, врше промет добара и услуга из области грађевинске делатности без обрачуна ПДВ, са правом на претходни порез по рачунима добављача за набавку материјала који троше приликом производње добара или услуга.

Повраћај ПДВ врши се у складу са одредбом члана 52. Закона о ПДВ, најкасније у року од 45 дана, односно у року од 15 дана за обвезнике који претежно врше промет добара у иностранство, по истеку рока за предају пореске пријаве, ако је пореска пријава благовремено поднета, у року од 45 дана, односно у року од 15 дана за обвезнике који претежно врше промет добара у иностранство од дана подношења пореске пријаве која није благовремено поднета, односно од дана подношења захтева.

Сагласно са овом одредбом, за тромесечне обвезнике рок за повраћај ПДВ може да буде 135 дана (ако је набавка материјала извршена првог дана на почетку квартала, тј. 3 месеца плус 45 дана), а за месечне обвезнике 45 дана по истеку пореског периода.

Захтев за промену пореског периода може се поднети искључиво на почетку године за текућу годину, и то у периоду од 1. до 15. јануара (16. јануара у 2023. години).

ПОВЕЋАЊЕ АКЦИЗЕ НА ЦИГАРЕТЕ ОД 1. ЈАНУАРА 2023. ГОДИНЕ И ОБАВЕЗА ПОПИСА ЗАЛИХА АКЦИЗНИХ ПРОИЗВОДА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2022. ГОДИНЕ

1. Износи акциза на цигарете и течности за пуњење електронских цигарета од 1. јануара 2023. године

Законом о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 153/20, у даљем тексту: Закон), који се примењује од 1. јануара 2021. године, поред осталих измена, извршене су измене и члана 40а којима су прописани нови износи акциза на цигарете произведене у земљи и из увоза за период од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2025. године.¹ Прелазном и завршном одредбом члана 6. тог зако-

¹ Последњим изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 53/21), који је ступио на снагу 5. јуна 2021. године, нису мењани износи акциза на цигарете и течности за пуњење електронских цигарета, већ је прописан нови начин

на, прописано је да ће се прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на цигарете вршити почев од 1. јануара 2022. године, а по истеку календарске године у којој, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, индекс потрошачких цена прелази 2%.

Напомињемо да у 2022. години није вршено усклађивање динарских износа акциза на цигарете, па ће у 2023. години важити износи акциза који су прописани чланом 40а Закона, до наредног усклађивања.

Према томе, важећи износи акциза на цигарете у 2023. години, до новог усклађивања, су:

утврђивања износа акциза на јака алкохолна пића, о чему смо детаљно писали у ПС 10/21 и 11/21.

Врста акцизног производа	Износ акцизе
Дуванске прерађевине – цигарете из увоза и цигарете произведене у земљи (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 20 10 00 и 2402 20 90 00):	
– у периоду од 1. јула до 31. децембра 2022. године	81,25 дин./пак.
– у периоду од 1. јануара до 30. јуна 2023. године	82,75 дин./пак
– у периоду од 1. јула до 31. децембра 2023. године	84,25 дин./пак

Акциза на цигарете плаћа се по паковању од 20 комада, а на паковању цигарета која су мања или већа од 20 комада акциза се плаћа сразмерно са паковањем. Тако утврђена акциза по јединици производа представља специфичну акцизу.

Поред износа специфичних акциза на цигарете прописаних чланом 40а Закона, плаћа се и додатна, тзв. „ad valorem“ акциза по стопи од 33% у складу са чланом 40б Закона, која се примењује на основицу коју представља малопродајна цена (МПЦ) коју утврђује произвођач, односно увозник цигарета.

Чланом 40в Закона прописано је да се динарски износи акцизе из члана 40а овог закона усклађују са годишњим индексом потрошачких цена. Тако усклађени износи акциза примењиваће се од дана одређеног у акту Владе. Усклађивање динарских износа акцизе врши се у складу са чланом 17. Закона.

У ставу 4. члана 40в Закона прописано је да се динарски износи акциза из члана 40а овог закона неће усклађивати са годишњим индексом потрошачких цена, уколико у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима

ГОДИШЊЕ И КВАРТАЛНО ИЗВЕШТАВАЊЕ ПРЕМА ПРОПИСИМА О ДУВАНУ

На основу члана 7. став 2. *Закона о дувану* („Службени гласник РС“, бр. 101/05, . . . и 11/21, у даљем тексту: Закон), а у складу са одредбама *Правилника о садржини и начину вођења евиденција од стране произвођача дуванских производа, трговаца на велико и мало дуванским производима, увозника и извозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа* („Службени гласник РС“, бр. 104/18, у даљем тексту: Правилник о евиденцији дуванских производа), сви привредни субјекти уписани у одговарајуће регистре и Евиденциону листу, који се воде код Управе за дуван, дужни су да Управи доставе **Годишњи извештај** о подацима о којима воде евиденцију, и то:

- Годишњи извештај **произвођача** дуванских производа (ГИ-ПДП II);
- Годишњи извештај **трговаца на велико** дуванским производима (ГИ-ТВДП II);
- Годишњи извештај **трговаца на мало** дуванским производима (ГИ-ТМДП II);
- Годишњи извештај **увозника** дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (ГИ-УДП II);
- Годишњи извештај **извозника** дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (ГИ-ИДП II).

Годишњи извештаји за **2022. годину** достављају на прописаним обрасцима (ГИ-ПДП II, ГИ-ТВДП II, ГИ-ТМДП II, ГИ-УДП II, ГИ-ИДП II), **најкасније у року од 15 дана од дана истека периода за који се извештај доставља, тј. до 16. јануара 2023. године** (пошто 15. јануар пада у недељу, рок за достављање се помера на први наредни радни дан).

1. Евиденције и годишњи извештаји који се достављају Управи за дуван

Лица уписана у регистре из члана 5. став 1. тач. 3) до 6) Закона (то су произвођачи и трговци на велико дуванским производима, увозници и извозници дувана, обрађеног и прерађеног дувана, односно дуванских производа), као и лица уписана у евиденциону листу из члана 6. став 1. тачка 2) овог закона (то су трговци на мало дуванским производима) **дужна су да Управи за дуван достављају полугодишње и годишње извештаје о подацима о којима воде евиденцију, најкасније у року од 15 дана од дана истека периода за који се доставља извештај.**

Правилником о евиденцији дуванских производа ближе су уређени садржина и начин вођења евиденција од стране произвођача дуванских производа, трговаца на велико и мало дуванским производима, као и увозника и извозника дувана, обрађеног и прерађеног дувана, односно дуванских производа.

Евиденције које се воде у складу са прописима о дувану достављају се Управи за дуван на прописаним обрасцима.

Сви извештаји доступни су на сајту Управе за дуван www.duvan.gov.rs. По уласку на насловну страницу изабрати Извештаји – Евиденције и шифарнице, а затим изабрати категорију обвезника извештавања и прописани образац.

Извештаји се достављају Управи за дуван **лично или поштом на адресу:** Република Србија, Министарство финансија – Управа за дуван, Београдска 70/1, 11000 Београд **или електронском поштом** на адресе које наводимо у наставку.

Због ажурније и брже обраде података пожељно је извештај доставити у електронској форми.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ СА ВЕБИБАРА: ПОСЛОВИ РЕЕКСПОРТА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ ПО ОСНОВУ НЕНАПЛАЋЕНОГ ИЗВОЗА И НЕНАПЛАЋЕНОГ УВОЗА

1. Страна роба која није стављена у слободан промет у Републици Србији ван Аутономне покрајине Косово и Метохија (АПКМ) може се реекспортирати на територију АПКМ

Питање:

Привредно друштво увози техничку робу из Јужне Кореје. Један део увезене робе се ставља у слободан промет, док се други део ставља у поступак царинског складиштења. Имамо намеру да робу која се налази у царинском складишту испоручимо купцу који има седиште на територији АПКМ. Да ли је то у складу са прописима?

Одговор:

Страна роба за коју је одобрен поступак царинског складиштења од стране царинског органа у Републици Србији може се, без стављања те робе у слободан промет, упутити на територију АПКМ.

У Уредби о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 – у даљем тексту: Уредба („Службени гласник РС“, бр. 42/2019) Глава III се односи на упућивање робе на територију АПКМ. У члану 6. Уредбе, ст. 1. и 4. гласе:

„Роба која се упућује са територије Републике Србије ван АПКМ на територију АПКМ, као и роба у транзиту, уз одговарајуће мере царинског надзора, пријављује се надлежном царинском контролном пункту.

...

Роба из става 1. овог члана може се упутити са граничног прелаза Републике Србије ван АПКМ на територију АПКМ ако се граничној царинарници положи гаранција овлашћене банке, односно уплати

депозит, у висини обрачунате царине, других увозних дажбина, акциза и пореза“.

Одредбе члана 7. Уредбе односе се на враћање депозита пошто је роба отпремљена на територију АПКМ, а овај члан Уредбе гласи:

„Депозит из члана 6. став 4. ове уредбе уплаћује се на депозитни рачун граничне царинарнице којој је роба пријављена.

Царинарница из става 1. овог члана враћа уплаћени депозит, на писмени захтев, уз који се прилаже доказ царинског контролног пункта о иступу робе на територију АПКМ“.

Дакле, нема сметњи да се страна роба која није стављена у слободан промет у Републици Србији у поступку реекспорта упутити на територију АПКМ уз примену процедуре која је прописана Уредбом.

2. За робу која се у поступку реекспорта упућује на територију АПКМ ослобођење ПДВ може да се оствари ако су испуњени прописани услови који се односе на отпремање добара на територију АПКМ

Питање

Предузеће из Републике Србије ван АПКМ испоручује страну робу која је била у поступку царинског складиштења купцу који има седиште на територији АПКМ. Уговорено је да се та роба плати у року од 60 дана од дана предаје робе купцу. Зато је продавац уредно обрачунао и платио ПДВ за порески период у којем је роба испоручена купцу који има седиште на територији АПКМ, с тим што је ову пореску обавезу исказао у пољу 3.2 Обрасца ПОПДВ.

Када предузеће – продавац робе из Републике Србије има право на умањење плаћеног ПДВ по основу робе која је испоручена на територију АПКМ

ПОВРАЋАЈ НЕУТРОШЕНИХ БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У 2022. ГОДИНИ

У складу са Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС“, бр. 138/22) и Правилником о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 120/12), директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије дужни су да изврше повраћај неутрошених средстава за финансирање расхода и издатака у 2022. години.

Рок за повраћај средстава је 30. децембар 2022. године (петак), као последњи радни дан у текућој фискалној години.

У вези са повраћајем средстава Министарство финансија – Управа за трезор сачинила је упутство, које објављујемо у наставку. С обзиром на то да се, према наведеним прописима, повраћај врши на начин као претходне и ранијих година, у Упутству су дата објашњења као за претходне године.

УПУТСТВО ЗА ПОВРАЋАЈ НЕУТРОШЕНИХ БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У 2022. ГОДИНИ НА РАЧУН ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ¹

У складу са Правилником о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 120/12 – у даљем тексту: Правилник), директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије дужни су да средства која су им у складу са законом којим се уређује буџет Републике Србије пренета, а нису утрошена за финансирање расхода и издатака у 2022. години, уплате на рачун – **Извршење буџета Републике Србије, број 840-1620-21.**

Предмет враћања су средства на рачуну редовног пословања индиректних корисника буџетских средстава Републике Србије, која су тим корисницима пренета административним трансфером од стране директних корисника буџетских средстава Републике Србије у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС“, бр. 110/21 и 125/22 Закон) закључно са 30. децембром 2022. године, као последњим радним даном у текућој фискалној години.

У износ неутрошених средстава за повраћај не спадају средства на рачуну редовног пословања индиректних корисника буџетских средстава Републике Србије са стањем на дан 30. децембра, која су пренета тим корисницима од другог нивоа власти, као и уплате које нису пренете административним трансфером.

Рок за повраћај средстава је 30. децембар 2022. године.

Износ неутрошених средстава исказује се на Обрасцу СВС – Спецификација враћених буџетских средстава, који је прописан Правилником и који чини његов саставни део. Корисници буџетских средстава Републике Србије одговорни су за утврђивање износа неутрошених средстава за повраћај, као и за истинитост и тачност података исказаних у Обрасцу СВС.

Повраћај неутрошених средстава врши се директном кориснику буџетских средстава који је административним трансфером пренео средства.

Обавеза индиректног корисника буџетских средстава је да састави образац СВС, припреми и реализује налоге за пренос средстава на рачун – Извршење буџета Републике Србије, број 840-1620-21, са правилним уношењем структуре елемента „позив на број одобрења“ по моделу 97.

У позиву на број одобрења по моделу 97 потребно је уписати јединствени број директног буџетског корисника Републике Србије који је индиректном

¹ Упутство је објављено на сајту Министарства финансија – Управе за трезор, 8.12.2022. године.

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ДОНЕТА ЈЕ УРЕДБА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА УРЕДБЕ О ОДРЕЂИВАЊУ ДЕЛАТНОСТИ КОД ЧИЈЕГ ОБАВЉАЊА НЕ ПОСТОЈИ ОБАВЕЗА ЕВИДЕНТИРАЊА ПРОМЕТА НА МАЛО ПРЕКО ЕЛЕКТРОНСКОГ ФИСКАЛНОГ УРЕЂАЈА (МАРКЕТИНШКЕ УСЛУГЕ И ПИЈАЧНИ ПРОДАВЦИ)

Влада Републике Србије донела је Уредбу о изменама и допунама Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја (у даљем тексту Уредба о изменама и допунама), објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 141 од 23. децембра 2022. године, која ступа на снагу 31. децембра 2022. године.

У члану 2. Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја (у даљем тексту: Уредба) додата је нова тачка на списак делатности за које не постоји обавеза евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко електронског фискалног уређаја, и то:

3) пружање маркетиншких услуга у малопродајном објекту правним лицима, односно обвезницима пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана.

Из ове одредбе види се да Министарство финансија није променило свој став о услугама које се као споредне пружају у малопродајном објекту искључиво правним лицима и предузетницима, па је у циљу ослобађања обавезе евидентирања промета и аванса за маркетиншке услуге које се пружају помоћу малопродајних објеката измењена Уредба.

Маркетиншке услуге у малопродајном објекту могу, између осталог, бити следеће:

- позиционирање добара;
- улиставање артикала у продајни асортиман у малопродајном објекту;
- брендирање инвентара у малопродајном објекту (подметачи, чаше, јеловници);
- оглашавање у лецима и лифлетима који се деле у малопродајним објектима;
- постављање рекламних полица у малопродајним објектима, итд.

Међутим, за остале услуге које су у малопродајном објекту пружају искључиво правним лицима о обвезницима пореза на приход од самосталне делатности, остаје на снази и даље ригидан став Министарства финансија. Тако, на пример, када угоститељ отпадно уље испоручује купцу (правном лицу које га сакупља) из ресторана, без обзира на то да ли купац долази по то уље или му га угоститељ својим транспортним средством (или ангажовањем транспортера) испоручује, постоји обавеза евидентирања тог промета преко електронског фискалног уређаја.

Поред ове измене, обвезницима фискализације који се баве продајом добара и услуга на пијачним тезгама и сличним објектима ослобођење од обавезе евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко електронског фискалног уређаја продужено је до краја 2023. године.

Обвезници фискализације који се баве продајом добара и услуга на пијачним тезгама и сличним објектима немају обавезу евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко ЕФУ почев од 1. маја 2022. године закључно са 31. децембром 2023. године. Предузетници и предузетници паушалци, као и правна лица, до 31.12.2023. године нису дужни да евидентирају промет робе на мало који обављају на пијачним тезгама, независно од тога о којој врсти робе се ради (водоводни материјал, расвета, гардероба, прехрамбене прерађевине итд.).

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Ако је ПДВ рачун издат пре настанка пореске обавезе или пре наплаћеног аванса примаца рачуна нема право на одбитак претходног пореза на основу тог рачуна

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 153/20 – у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има право да ПДВ који му је за промет добара и услуга, односно по основу аванса обрачунат од стране претходног учесника у промету – обвезника ПДВ који је за тај промет порески дужник у складу са Законом, одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова – да поседује прописану документацију (рачун или други документ који служи као рачун издат у складу са Законом), као и да предметна добра и услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији. Рачун се издаје најраније на дан настанка пореске обавезе. Наиме, рачун за промет добара и услуга, односно рачун по основу наплате накнаде за промет добара и услуга издаје се најраније на дан извршеног промета, односно на дан наплаћеног аванса, осим у случају услуга наведених у члану 16. тачка 2а) Закона за које рачун може бити издат и пре њиховог промета.

Ако је рачун издат пре настанка пореске обавезе, обвезник ПДВ – примаца рачуна нема право на одбитак претходног пореза на основу тог рачуна.

Независно од наведеног, уколико сматрате да вам је због неадекватног поступања, односно непоступања другог лица причињена штета, можете покренути одговарајући поступак пред надлежним

органом. (МФИН, 011-00926/2022-04 од 1.12.2022. године)

2. Набавка и продаја добара ван територије Републике Србије нису предмет опорезивања ПДВ

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 153/20 – у даљем тексту: Закон), када обвезник ПДВ купи, па потом прода пасуљ, који се и у моменту куповине и у моменту продаје налази у луци Ријека у Републици Хрватској, обвезник ПДВ нема обавезу да обрачуна ПДВ ни по основу куповине нити по основу продаје пасуља. Наиме, реч је о прометима добара чије је место ван Републике Србије, који нису предмет опорезивања ПДВ.

* * *

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 11. став 1. тачка 3) Закона прописано је да је место промета добара место у којем се добро налази у тренутку испоруке, ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза. (МФИН, 011-00-324/2022-04 од 1.12.2022. године)

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ ЈАНУАРУ 2023. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Обавеза пописа акцизних производа – цигарета за произвођача, односно увозника цигарета у складу са чланом 31а Закона о акцизама	1. I	У овом броју
2	Нова година – државни празник (празнује се нерадно) – недеља, понедељак и уторак (1. 2. и 3. јануар 2023. године)	1, 2. и 3. I ¹	22 и 23/22
3	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основицу за послодавце, који не исплате зараду запосленима за новембар 2022. до 31. децембра 2022. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	4. I ²	24/21
4	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основицу за предузетнике који су се определили за личну зараду, у случају ако не исплате личну зараду за новембар 2022. до 31. децембра 2022. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	4. I ²	4 и 5/21 и 24/21
5	Плаћање накнаде за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте, у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара – за период од 1. до 15. децембра 2022. године	4. I ²	14/19 и 14/22
6	Плаћање накнаде за унапређење енергетске ефикасности за новембар 2022. године	4. I ²	14/19 и 14/22
7	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и за електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец децембар 2022. године	5. I	7/21
8	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у децембру 2022. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. I	25/10 и 18/17
9	Крајњи рок за јавна предузећа и њихова зависна друштва да на Web апликацији РИНО – Рокови измирења новчаних обавеза, доставе извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за месец децембар 2022. године	5. I	13/13, 6/18 и 9/21

1 Пошто 1. јануар 2023. године пада у недељу, празновање се помера на први наредни радни дан – 3. јануар (уторак), у складу са чланом 3а Закона о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 43/01, . . . и 92/11).

2 Крајњи рок је 31.XII (субота), па се продужава на 4.I 2023. (среда), због новогодишњих празника (нерадни дани су 1. 2. и 3. јануар 2023. године), у складу са мишљењем МФИН, бр. 430-01-00167/2005-04 од 28.07.2005. године, које смо објавили у „Регистру прописа“ бр. 7/2009, на страни 171.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2022. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	41/22	97.877,00	95,8	70.920,00	95,0
Фебруар (Укупно)	50/22	97.392,00	99,5	70.605,00	99,6
Март (Укупно)	61/22	102.781,00	105,5	74.664,00	105,7
Април (Укупно)	69/22	100.727,00	98,0	73.012,00	97,8
Мај (Укупно)	83/22	102.432,00	101,7	74.168,00	101,6
Јун (Укупно)	95/22	102.523,00	100,1	74.302,00	100,2
Јул (Укупно)	110/22	100.937,00	98,5	73.114,00	98,4
Август (Укупно)	117/22	103.963,00	103,0	75.282,00	103,0
Септембар (Укупно)	130/22	103.476,00	99,5	74.981,00	99,6
Октобар (Укупно)		104.039,00	100,5	75.353,00	100,5

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2023. године („Службени гласник РС“, бр. 105/22) утврђена је у нето износу од 230 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2023. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2023.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Април	160	36.800	49.399,14
2	Јул, Септембар и Децембар	168	38.640	52.023,97
3	Јануар, Јун, Октобар и Новембар	176	40.480	54.648,79
4	Март, Мај и Август	184	42.320	57.273,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **30.025** динар ($100.072 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2023. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2023. године.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **500.360** динара (100.072×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2023. године.

ИЗАШЛО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ НОВО ИЗДАЊЕ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

Др Ратомир Ђировић

ПРИРУЧНИК ЗА ПРИМЕНУ МСФИ 9, МСФИ 15 И МСФИ 16

- са примерима књижења и моделом Правилника о
рачуноводственим политикама у складу МСФИ -

Београд, новембар 2022.

Приручник садржи детаљна објашњења примене три нова и најсложенија Међународна стандарда финансијског извештавања МСФИ 9 – *Финансијски инструменти*, МСФИ 15 – *Приходи од уговора са купцима* и МСФИ 16 – *Лизинг*.

МСФИ 9 и МСФИ 15 примењују се у Републици Србији од 2020. године а МСФИ 16 од 2021. године. Примена ових стандарда међусобно је повезана, тако да субјекти који примењују пуне МСФИ морају детаљно да познају захтеве који су прописани овим стандардима.

Ови стандарди настали су као одговор рачуноводствене професије на светску економску кризу из 2007. године и садрже нова решења која треба да допринесу реалнијем исказивању финансијског резултата и финансијског положаја привредних субјеката.

МСФИ 9 прописује нову и једноставнију класификацију финансијских инструмената, уводи нове modele признавања очекиваних кредитних губитака за финансијске инструменте, потраживања од купаца, средства по основу уговора и финансијски лизинг. Овај стандард поједностављује примену рачуноводства хеџинга (заштите) и проширује спектре ситуација на које се може применити рачуноводство заштите. Циљ новина које доноси МСФИ 9 у односу на ранији МРС 39 је да се поједностави финансијско извештавање

применом јасног и лакшег начина класификације финансијских инструмената, уклањањем прага за признавање кредитних губитака и промене захтева за рачуноводство заштите.

МСФИ 15 садржи детаљна правила за признавање прихода када се добра и услуге преносе на купца у току одређеног временског периода и/или у одређеном тренутку времена. За утврђивање прихода овај стандард прописује јединствен **модел у пет корака** заснован на принципима који се примењују на све уговоре са купцима који су у делокругу тог стандарда. Уређује и признавање трошкова који настају у вези са закључивањем и извршавањем уговора о продаји од стране продавца. Овај стандард доноси значајне новине приликом утврђивања прихода у делатностима које имају уговоре са различитим обавезама извршења (нпр. телекомуникационе компаније) и уговоре који обухватају више периода испуњавања обавеза према купцима (нпр. грађевинске, индустријске, пољопривредне и друге производне компаније), начин утврђивања прихода је знатно другачији у односу на раније примењиване стандарде.

МСФИ 16 прописује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга (закупа). Циљ је да се у финансијским извештајима даваоца и корисника лизинга обезбеде релевантни подаци на начин који верно представља трансакције лизинга. Из аспекта корисника лизинга, финансијски и пословни лизинг третира се на исти начин, тако што се имовина са правом коришћења исказује као имовина корисника лизинга која подлеже амортизацији а укупна обавеза коју ће корисник лизинга плаћати за период закупа исказује се као обавеза у Билансу стања. Примена овог стандарда значајно мења структуру прихода и расхода у Билансу успеха и финансијски положај у Билансу стања корисника лизинга, што корисницима финансијских извештаја пружа релевантне податке за оцену профитабилности и бонитета субјеката који примењују тај стандард.

Обим: 416 страна

Цена: 9.900 динара са ПДВ

Postanite **naš**
partner već danas!

Prihvatite GiftOnCard
poklon kartice i
povećajte promet!

*Bez troškova

*Bez tehničkih preduslova

GiftOnCard®
www.giftoncard.eu